

Örnsköldviks Elektronik AB - ett simuleringsprogram för förståelse av det mindre företags risksituation

Affärsverksamhet och entreprenörskap har alltid inneburit risker. Den allt snabbare förändringstakten, globaliseringen och den ökade konkurrensen innebär dock riskerna har ökat i allt företagande. Till det bidrar den snabba tekniska utvecklingen, ökat beroende av specialistkunskaper och sårbara tekniska system. Ett allt starkare miljömedvetande, opinionsbildningen inom media och bland kunder samt slutligen finansmarknadernas allt snabbare och känsligare reaktioner är andra riskfaktorer som företagsledningar även i mindre företag idag måste vara medvetna om.

Riskhantering i företag har traditionellt varit fokuserat på teknik och produktion. Avbrott, brand, inbrott och skadegörelse har varit vad man i första hand har sökt skydda sig mot. De förändringar i företagets villkor som nämnts ovan aktualiserar emellertid behovet att vidga begreppet riskhantering till att omfatta även "mjuka" eller strategiska risker.

SAF- program för riskhantering i SME

Svenska Arbetsgivarföreningen och Näringslivets Säkerhetsdelegation inledde 1999 ett utvecklingsarbete för att frammanför ett Risk Management program som ett stöd och ett verktyg för en modernare bredare riskhantering i första hand i mindre och medelstora medlemsföretag. SAFs RM program skapar medvetande om, och ger verktyg för att analysera och värdera de risker företaget och dess verksamhet är exponerad för. Det erbjuder även metod för företagsledningen att identifiera sådana faktorer eller risker som är kritiska för styra verksamheten så att den inte utsätts för ökade eller oväntade risker.

Örnsköldviks Elektronik AB - simuleringsprogrammet

Det inledande momentet i SAF RM program är simuleringsprogrammet Örnsköldviks Elektronik AB. Det levandegör en affärsutvecklingsprocess som de flesta mindre och medelstora företag känner väl igen och illustrerar på ett mycket påtagligt sätt det riskspektrum företagsledningen har att hantera.

Bakgrundscenariot är i förkortad form följande: " *Det tidigare familjeägda verkstads-industriföretaget Örnsköldsvik Elektronik AB (ÖEAB) har sålts till investmentbolaget Lure. Den nye ägaren har tillsatt en ny VD, den tidigare VD:n och huvudägaren har blivit teknisk direktör. Lure önskar att företaget skall förbereda en kommande börsintroduktion. Inom Lures ägarkonglomerat är ÖEAB en av de mest lovande expansionsföretagen.*

Företaget har under åren sakta men säkert expanderat och har nu 87 anställda och ligger i Örnsköldsvik vid Nedre Norrlandskusten. Man tillverkar elektroniska styr och reglerdon till kunder som kräver hög kvalitet. Företaget är underleverantör till en

av de stora svenska biltillverkarna, som är den i särklass viktigaste kunden för företaget. Man levererar också mindre partier till ett försvarsindustriföretag. Det stora bilföretaget kräver att ÖEAB skall ta större ansvar för att utveckla sina elektroniska styr och reglerdon och samtidigt sänka kostnaderna för dessa. För att tillmötesgå kraven på sänka kostnader och högre vinst har man inom företaget en längre tid övervägt att skaffa sig någon underleverantör för vissa viktiga komponenter i Baltikum eller östra Tyskland. Man har haft kontakt med och studerat ett antal tänkbara företag. Eftersom storkunden pressar företaget hårt i prisfrågan har företaget beslutat att avsluta sökandet och göra slag i saken''.

Från denna punkt i utvecklingen spelas företagsledningens beslutsprocess upp i ett antal realistiska steg. Beroende på deltagarnas vilja och förmåga att värdera och hantera de mer eller mindre uppenbara riskerna i affärsutvecklingsprocessen kan resultatet bli lyckosamt eller mycket problematiskt för företaget.

Hela riskspektrum med marknads-/kundrisker, risker knutna till företaget immateriella kapital, informationshanteringsrisker mfl risker levandegörs och blir föremål för företagsledningens uppmärksamhet och beslut.

Den lärande effekten förstärks genom reflekterande diskussioner där processen och deltagarnas vägval analyseras på djupet och deltagarna själva drar slutsatserna. Återkopplingen och utvärderingen av insatserna under simuleringen ger tydliga "aha"-upplevelser och ökad självkänedom. Man får en djupare insikt i karaktären och dynamiken skeendet, andra aktörers förutsättningar och motiv liksom omvärldens krav. En spin-off-effekt av en simulering är att deltagarna får en gemensam referensram vilket stärker sammanhållningen i gruppen.

Programmet kan genomföras på en dag till en och en halv dag beroende på deltagarnas önskemål och de yttre förutsättningarna. Det minsta antalet deltagare är sju personer. Vid fler deltagare genomförs simuleringen i två eller flera parallella täter. Detta ger tillfälle till ytterligare reflektion över eventuella olika utfall i respektive tät. Målgruppen är personer i ledande ställning i mindre och medelsstora företag samt alla andra som intresserar sig för strategiska företagsledningsfrågor och därtill knuten riskhantering. Programmet leds av Prosims konsulter som också säkrar att de reflekterande diskussionerna leder fram till en ökad förståelse.

För mer information om "Örnsköldsviks Elektronik AB™" och andra lärande och insiktskapande simuleringsprogram, t ex "Spelets regler™" om EUs beslutsprocess eller "Minidialys AB™" om rollen som företagskonsult kontakta

Kristofer Erlandsson
tel: 08-565 262 90 eller 0708-84 14 00
e-mail: ke@prosim.se

